

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра геодезії, картографії і кадастру

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Гарант освітньої програми

Ю.О. Кисельов

“ 1 ” вересня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“ОСНОВИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітній

рівень Бакалавр

Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій»

Освітня програма: «Геодезія та землеустрій»

Факультет “Лісове і садово-паркове господарство”

Умань – 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни “Основи наукової діяльності” для здобувачів вищої освіти спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» освітньої програми «Геодезія та землеустрій». Умань: Уманський НУС, 2023. 13 с.

Розробник: Боровик Петро Миколайович, к.е.н., доцент кафедри геодезії, картографії і кадастру _____ Боровик П.М.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри геодезії, картографії і кадастру

Протокол від. “ 1 ” вересня 2023 року № 1

Завідувач кафедри _____ (Кисельов Ю.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства

Протокол від. “ 5 ” вересня 2023 року № 1

Голова _____ (Шемякін М.В.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

**1. Опис навчальної дисципліни
«Основи наукової діяльності»**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4,2	Галузь знань 19 "Архітектура та будівництво"	<u>(обов'язкова)</u>	
Модулів – 2	Спеціальність 193 "Геодезія та землеустрій"	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		7-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,9 самостійної роботи	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		20 год.	
		Практичні, семінарські	
		24 год.	
студента –5,5	Освітня програма: «Геодезія та землеустрій»	Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		46 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: сприяти оптимальній організації діяльності молодих дослідників – студентів, які навчаються за програмою освітньо-кваліфікаційного рівня магістра, для успішного проведення наукових досліджень та підготовки дипломної роботи магістра.

Завдання: прищепити студентам, згідно з їх кваліфікаційною характеристикою, теоретичні знання і практичні навички діяльності у сфері землеустрою, ознайомити з основними видами робіт та відповідною документацією із землеустрою.

В дисципліні «Основи наукових досліджень» розглядаються методологія, методи та способи організації наукових досліджень, вивчення яких буде сприяти розвитку раціонального творчого мислення молодих дослідників та організації їх оптимальної розумової діяльності. Це допоможе набутти необхідного досвіду в організації своєї науково-дослідної роботи, у використанні методів наукового пізнання, застосуванні логічних законів і правил, що дозволить молодим дослідникам не тільки розкрити свій творчий потенціал в межах освітньо-кваліфікаційного рівня магістра, а й пройти непростий шлях від дослідника – початківця до молодого вченого.

В результаті вивчення даної дисципліни студент повинен засвоїти методологію та методику наукових досліджень, їх планування та організацію. На основі отриманих знань студент повинен уміти відбирати та аналізувати необхідну інформацію за темою досліджень, формулювати мету та завдання дослідження, висловувати нові наукові ідеї, знаходити власні розв'язання, узагальнювати, систематизувати та теоретично пояснювати наукові факти, оформлювати їх у вигляді наукових звітів, статей, доповідей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: основні, характерні для його науково-дослідної роботи положення, а й мати хоча б загальне уявлення про методологію наукової творчості;

вміти: застосовувати теоретичні знання для вирішення практичних задач, розробляти відповідну документацію, здійснювати авторський нагляд за розробленими проектами.

За результатами вивчення навчальної дисципліни студент повинен **набути таких компетентностей:**

1. Інтегральна компетентність:

- здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі державної експертизи землепорядної документації або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів відповідної науки і характеризується комплексністю і невизначеністю умов;

2. Загальні компетентності:

- здатності застосовувати знання в практичних ситуаціях;
- знання та розуміння області геодезії та землеустрою;
- здатності спілкуватися рідною мовою як усно так і письмово;
- здатності спілкуватися іншою мовою за спеціальністю геодезія та землеустрій;

- здатності використання інформаційних технологій;
- здатності вчитися і бути сучасно освіченим, усвідомлювати можливість навчання впродовж життя;
- здатності працювати як самостійно, так і в команді;
- навичок забезпечення безпеки життєдіяльності;
- прагнення до збереження природного навколишнього середовища та забезпечення сталого розвитку суспільства;

3. Фахові компетентності спеціальності:

- визнання морально-етичних аспектів досліджень і необхідності інтелектуальної чесності, а також професійних кодексів поведінки.
- здатності показувати знання і розуміння основних теорій, методів, принципів, технологій і методик в галузі геодезії і землеустрою;
- здатності показувати базові знання із суміжних дисциплін - фізики, екології, математики, інформаційних технологій, права, економіки тощо), вміння використовувати їх теорії, принципи та технічні підходи;
- здатності використовувати знання з загальних інженерних наук у навчанні та професійній діяльності, вміння використовувати їх теорії, принципи та технічні підходи;
- здатності виконувати професійні обов'язки в галузі геодезії і землеустрою;
- здатності вибирати методи, засоби та обладнання з метою здійснення професійної діяльності в галузі геодезії і землеустрою;
- здатності проводити польові, дистанційні і камеральні дослідження в галузі геодезії та землеустрою;
- здатності вміти використовувати сучасне геодезичне, навігаційне, геоінформаційне та фотограмметричне програмне забезпечення та обладнання;
- здатності самостійно збирати, обробляти, моделювати та аналізувати геопросторові дані у польових та камеральних умовах;
- здатності агрегувати польові, камеральні та дистанційні дані на теоретичній основі з метою синтезування нових знань у сфері геодезії та землеустрою;
- здатності розробляти проекти і програми, організовувати та планувати польові роботи, готувати технічні звіти та оформлювати результати польових, камеральних та дистанційних досліджень в геодезії та землеустрої;
- здатності вирішувати прикладні наукові та технічні завдання в галузі геодезії та землеустрою у відповідності до спеціальності.

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівців. З метою ґрунтовного вивчення навчального курсу «Основи наукових досліджень» студент повинен мати належні знання з навчальних дисциплін: землеустрій, оцінка земель, геодезія, управління земельними ресурсами, земельний кадастр, кадастр населених пунктів, земельне право, природно-заповідні мережі, тощо.

Ґрунтовне вивчення дисципліни дозволяє належним чином освоїти такі дисципліни: проектування шляхів, моніторинг земель, прогнозування використання земель, планування територій населених пунктів, тощо.

**3. Програма навчальної дисципліни
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.
СУТНІСТЬ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

Тема 1. НАУКА ЯК СИСТЕМА УЯВЛЕНЬ ПРО СВІТ

- 1.1 Предмет та поняття про науку, її сутність, історичні аспекти розвитку.
- 1.2 Процес пізнання, його види та структура, понятійний апарат, зміст і функції науки.
- 1.3 Наука як система знань, закономірності її розвитку.
- 1.4 Гіпотеза, докази та формування теорій.
- 1.5 Класифікація науки, взаємозв'язок між трьома розділами наукового знання: природничими, суспільними (соціальними) науками і філософією.
- 1.6 Організація наукової діяльності в Україні.
- 1.7 Наукові школи, їхні головні ознаки.

Тема 2. НАУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

- 2.1 Наукове дослідження. Етапи наукового дослідження
- 2.2 Ефективність наукових досліджень
- 2.3 Впровадження завершених наукових досліджень у виробництво

Topic 2. SCIENCE DEVELOPMENT

- 2.1 Scientific research. Stages of scientific research
- 2.2 Effectiveness of scientific evidence
- 2.3 Contribution to the completion of scientific achievements in the field of science

Тема 3. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ЗНАННЯ

- 3.1 Методологія наукових досліджень
- 3.2 Загальнонаукова й філософська методологія: сутність, загальні принципи

Тема 4. НАУКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДНОГО ПРОЦЕСУ

- 4.1 Поняття наукової організації праці (НОП)
- 4.2 Принципи організації праці у науковій діяльності
- 4.3 Особливості творчої праці
- 4.4 Планування і раціональна організація праці науковця
- 4.5 Раціональний трудовий режим дослідника і організація робочого місця

Тема 5. ВИБІР НАПРЯМКУ Й ПЛАНУВАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ. АНАЛІЗ ТЕОРЕТИКО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ФОРМУЛЮВАННЯ ВИСНОВКІВ

- 5.1. Визначення об'єкта й предмета дослідження, вибір теми.
- 5.2. Обґрунтування актуальності обраної теми.
- 5.3. Постановка мети й конкретних завдань дослідження.
- 5.4. Вибір методу (методики) проведення дослідження.
- 5.5. Опис процесу дослідження.
- 5.6. Обговорення результатів дослідження.
- 5.7. Формулювання висновків й оцінка отриманих результатів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ І РЕГУЛЮВАННЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Тема 6. НАУКОВА ІНФОРМАЦІЯ: ПОШУК, НАКОПИЧЕННЯ І ОБРОБКА

- 6.1 Наукова інформація та її джерела
- 6.2 Робота із джерелами інформації

Тема 7. ОСОБЛИВОСТІ ПАТЕНТНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

- 7.1 Патентні дослідження
- 7.2 Патентна чистота
- 7.3 Міжнародної патентної класифікації

Тема 8. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

- 8.1 Загальні вимоги до науково-дослідної роботи
- 8.2 Ілюстративний матеріал
- 8.3 Цифровий матеріал

Тема 9. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ І ЗАХИСТУ НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТІВ

- 9.1 Дипломна робота
- 9.2 Завданнями випускної дипломної роботи
- 9.3 Виконання дипломної роботи
- 9.4 Рецензія

Тема 10. ОСНОВНИЙ ВМІСТ І РОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ В ПІДГОТОВЦІ БАКАЛАВРІВ

- 10.1 Особливості сучасної науки.
- 10.2 Суб'єкти наукової роботи і діяльності у вищому навчальному закладі.
- 10.3 Організація вузівської науки.

10.4 Види і форми науково-дослідної роботи.

10.5 Система управління науково-дослідною роботою.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр/сем	Срс		лек	лаб	пр/сем	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1 Організація і проведення наукових досліджень										
Змістовий модуль 1 СУТНІСТЬ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»										
Тема 1. НАУКА ЯК СИСТЕМА УЯВЛЕНЬ ПРО	6	2		2	2					
Тема 2. НАУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ Topic 2. SCIENCE DEVELOPMENT	6	2		2	2					
Тема 3. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ЗНАННЯ	12	2		2	8					
Тема 4. НАУКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДНОГО ПРОЦЕСУ	12	2		2	8					
Тема 5. ВИБІР НАПРЯМКУ Й ПЛАНУВАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ. АНАЛІЗ ТЕОРЕТИКО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ФОРМУЛЮВАННЯ ВИСНОВКІВ	12	2		2	8					
Разом за ЗМ 1	48	10		10	28					
Змістовий модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЯ І РЕГУЛЮВАННЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ										
Тема 6. НАУКОВА ІНФОРМАЦІЯ: ПОШУК, НАКОПИЧЕННЯ І ОБРОБКА	6	2		2	2					
Тема 7. ОСОБЛИВОСТІ ПАТЕНТНИХ	6	2		2	2					
Тема 8. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ	6	2		2	2					
Тема 9. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ, ОФОРМЛЕННЯ І ЗАХИСТУ НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТІВ	12	2		4	6					
Тема 10. ОСНОВНИЙ ВМІСТ І РОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ В ПІДГОТОВЦІ БАКАЛАВРІВ	12	2		4	6					
Разом за ЗМ 2	42	10		14	18					

Разом	90	20		24	46					
--------------	-----------	-----------	--	-----------	-----------	--	--	--	--	--

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Суть процесу наукових досліджень	2	
2	Принципи і методи наукових досліджень Principles and methods of scientific research	2	
3	Історичні заклади та історична періодика	2	
4	Наука як система уявлень про світ	2	
5	Наукові бібліотеки та їх роль у вивченні історії	2	
6	Основні етапи науково-дослідної роботи студента	2	
7	Основи методології науково-дослідної роботи	2	
8	Формування принципів наукового дослідження в Україні	2	
9	Наукова та самостійна робота студента в системі навчального процесу	2	
10	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	6	
Разом		24	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історичні товариства в Україні в XIX – на початку XX ст.	2
2	Особливості функціонування історичних громадських об'єднань в Україні у радянський період.	2
3	Історія створення напрями та результати діяльності Наукового товариства істориків-аграрників та Осередку НТШ у Черкасах.	8
4	Мета, предмет, завдання та функції історичної бібліографії.	8
5	Типи бібліографічних показників	8
6	Термінологія історичної бібліографії.	2
7	Історична бібліографія як спеціальна історична дисципліна	2
8	Формування принципів наукового дослідження в Україні	2
9	Наукова та самостійна робота студента в системі навчального процесу	6
10	Інформаційне забезпечення наукових досліджень	6
Разом		46

Самостійна робота студентів є важливим елементом успішного засвоєння матеріалу дисципліни. Основне в цієї роботі полягає в самостійній праці студентів з вітчизняною та закордонною літературою, ресурсів Інтернет, нормативними актами щодо сфери використання матеріально технічної бази.

Самостійна робота являється інструментом опанування навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Основними видами самостійної роботи, запропонованої студентам є:

- обов'язкове вивчення або закріплення матеріалу, отриманого під час лекцій;
- опрацювання інформації з літератури, рекомендованої до вивчення;
- систематизування та вивчення отриманої інформації;
- підготовка до практичних (семінарських) занять, дискусій, роботи, у групах, опитування, тестування;
- контрольна перевірка кожним студентом-слухачем якості особистих знань за запитаннями для самостійного поглибленого вивчення та самоконтролю;
- підготовка матеріалу до практичного заняття у вигляді тез, доповідей, рефератів.

7. Методи навчання

Навчальна дисципліна викладається на основі технологічного підходу до навчання. Він передбачає виклад теоретичного матеріалу на лекціях, який добре ілюструється за допомогою мультимедійних пристроїв, виконання лабораторних робіт за допомогою сучасного електронного геодезичного обладнання. Декілька лабораторних робіт буде виконуватися на місцевості, а саме - роботи з геодезичним обладнанням.

Самостійна робота студентів здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання.

1. За характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні, наочні, практичні.
2. За організаційним характером навчання:
  - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
  - методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
  - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
  - бінарні (подвійні) методи навчання.
3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.
4. Засоби діагностики успішності навчання використовують для підсумкової експертизи знань і базуються на технології стандартизованого тестового контролю. Комплект базових тестових завдань з навчальної дисципліни.

8. Методи контролю

У процесі викладання дисципліни використовуються різноманітні методики викладання та методи навчання: лекції (вступні, тематичні, підсумкові), модульні контрольні роботи, консультації (індивідуальні, групові).

- опитування;
- захист теми;
- тестування;
- перевірка конспектів;
- реферативні повідомлення;

- модульна контрольна робота.

Крім того, застосовується така форми підсумкового контролю, як залік. **До заліку не допускається** студент, який набрав менше, ніж 42 балів за навчальну роботу протягом семестру, не виконав і не здав всіх практичних (лабораторних) робіт, не відвідував без поважних причин більшу частину лекцій.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота														Залік	Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	30	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

10. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Боровик П.М., Кирилюк В.П., Шемякін М.В., Удовенко І.О., Кисельов Ю.О., Рудий Р.М., Кононенко С.І. Опорний конспект лекцій з предмету «Основи наукових досліджень» для студентів денної та заочної форм навчання освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій». Умань: Редакційно-видавничий центр УНУС, 2021. 31 с.

2. Рудий Р.М., Кисельов Ю.О., Боровик П.М., Удовенко І.О., Шемякін М.В., Гладілін В.М., Лозинський В.А., Прокопенко Н.А. Словник основних термінів з предмету «Основи наукових досліджень» для студентів денної форми навчання освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій», освітня програма «Геодезія та землеустрій». Умань. Редакційно-видавничий центр УНУС, 2023. 16 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Білуха, М.Т. Методологія наукових досліджень. К.: АБУ, 2002. 480 с.
2. Галжуров, Ю.С. Кількісні методи в геодезичних дослідженнях: досвід і

деякі питання методики // Український географічний журнал. 1994. № 4. С. 30-40.

3. Єріна, А.М. Методологія наукових досліджень К. : Центр навчальної літератури, 2004. 212 с.

4. Кисельов Ю.О., Рудий Р.М. , Кисельова О.О. Методологія наукових досліджень у геодезії та землеустрої: Навчальний посібник. – Умань: Уманський НУС, 2019. – 68 с.

5. Крушельницька, О.В. Методологія та організація наукових досліджень. К.: Кондор, 2003. 192 с.

6. Лудченко, А.А. Основи наукових досліджень К.: Знання, 2001. 113 с.

7. Наринян, А.Р. Основи наукових досліджень К. Вид-во Європейського ун-ту, 2002. 109 с.

8. Онопрієнко, В.І. Історія Української науки ХІХ-ХХ ст. К.: Либідь, 1998. 302 с.

9. П'ятницька-Позднякова, І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі. К. : Вид-во „Центр навчальної літератури”, 2003. 115 с.

10. Пілюшенко, В.П. Наукове дослідження: Організація, методологія, інформаційне забезпечення. К.: Либідь, 2004. 344 с.

11. Санцевич, А.В. Предмет та об'єкт дослідження геодезії // Український геодезичний журнал. 1989. № 5.

12. Стеченко, Д. М. Методологія наукових досліджень. К.: Знання, 2005. 310 с.

13. Філіпенко, А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Навчальний посібник. К. : Академвидав, 2005. 208 с.

14. Шейко, В.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. К.: Знання, 2006. 307 с.

15. Швецова-Водка, Г.М. Вступ до бібліографознавства: навч. посіб. К. : Кондор, 2004. 216 с.

Додаткова

1. Земельний кодекс України: Прийнятий 25.10.2001 № 2768-III // Відомості Верховної Ради України. 2002. № 3-4. 127 с.

2. Закон України «Про землеустрій»: Прийнятий 22. 05. 2003 р. за № 858-IV.

3. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 36. С. 282.

4. Закон України «Про державний земельний кадастр». Офіційний вісник України від 15.08.2011 р., № 60, С. 64-2405.

5. Закон України «Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність» // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 5-6 С. 46.

6. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 34. С. 343.

7. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції господарської діяльності з проведення робіт із землеустрою та землеоціночних робіт». Голос України від 03.11. 2012р. №208.

8. Закон України «Про оцінку земель». Відомості Верховної Ради України. 2004. № 15. С. 229.

9. Закон України «Про державну експертизу земельпорядної документації» // Відомості Верховної Ради України. 2004. № 38. С. 471.

10. Закон України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості)

земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)». Відомості Верховної Ради України. 2003. № 38. С. 314.

11. Методика нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/213-95-%D0%BF>. (дата звернення: 25.08.2021).

12. Методика нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель населених пунктів). Офіційний вісник України від 23.12.2011 р., № 97, С. 138-3538.

13. Методика експертної грошової оцінки земельних ділянок. Офіційний вісник України від 01.11.2002 р., № 42, С. 144-1941.

14. Порядок нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів. Офіційний вісник України від 26.04. 2006 р., № 15, С. 154-1133.

15. Порядок нормативної грошової оцінки земель несільськогосподарського призначення (крім земель у межах населених пунктів). Офіційний вісник України від 26.04. 2006 р., № 15, С. 169- 1134.

16. Порядок проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок. Офіційний вісник України від 13.06.2003 р., № 22, С. 195-1011.

17. Порядок ведення Державного земельного кадастру, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2012 р. № 1051. Офіційний вісник України від 30.11. 2012 р., №89, С. 183-3598.

18. Войтенко С.П., Володін М.О. Вітчизняні механізми територіального формування і планування землекористування через призму підготовки фахівців. Землевпорядкування. 2001. №3. С. 34.

19. Волков С. М. Землеустрій в умовах земельної реформи. К. : Центр учбової літератури, 1998. 254 с.

20. Володін М. О. Основи земельного кадастру. Навчальний посібник. К., 2000. 320 с.

21. Гнаткович Д. І., Ступень М. Г. Земельний кадастр населених пунктів: Навч. посібник. Львів: ДАУ, 1999. 189 с.

22. Гудзь В.П., Лісовал А.П., Андрієнко В.О., Рибак М.Ф. Землеробство з основами ґрунтознавства і агрохімії: Підручник. За редакцією В. П. Гудзя. К. : Центр учбової літератури, 2007. 408 с.

23. Добряк Д.С. Концептуальні засади розвитку землеустрою. Землевпорядкування. 2001. №1. С. 31.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України (Офіційний сайт). URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>. (дата звернення: 25.08.2023).

2. Головний правовий портал України. URL: <http://search.ligazakon.ua>.

3. Державне агентство земельних ресурсів України (Офіційний сайт). URL: <http://www.dazru.gov.ua>. (дата звернення: 25.08.2023).

4. Публічна кадастрова карта України. URL: <http://map.dazru.gov.ua/kadastrova-karta>. (дата звернення: 25.08.2023).

12. Зміни в робочій програмі на 2023-2024 навчальний рік

В 2023-2024 навчальному році уточнено розподіл годин, передбачених на вивчення дисципліни (години на лекційні та практичні заняття) та оновлено

список використаних джерел, а також методичне забезпечення викладання дисципліни.